

אורי אבנרי שוחח עם אורי לוברני

● **מר לוברני, פעם זיהו אותך עם תורת הפריפריה. זאת היתה תיאורייה שאמרה שאנחנו צריכים לברות ברית עם המדינות הגובלות בעולם הערבי והשוואות אותן, מפני שהן אויבות של אויבינו הידידותי. תורי ביה, אתיוסיה, ובעיקר איראן. אתה הרי מומחה לאיראן ולאתיוסיה.**

אני לא מומחה לשום דבר. בחיי, אני לא מצטנע.

● **נגיד שהיית פעיל באיראן וכי אתיוסיה. האם אתה עוד דוגל בי תורת הפריפריה?**

אני, כמובן, מכיר את התיאוריה הזו היטב. אני חוותי אותה, כפי שאמרת, הייתי גם באתיוסיה. גם במירוחאפריקה וגם באיראן. התיאוריה של הפריפריה היתה יפה, בתקופה שבה באמת היינו מוקפים במעגלי-איבה. מצריים, ירדן, סוריה, כמובן גם לבנון. אבל לבנון לא היתה משמעותית.

אז רצינו לראות איך אנחנו יכולים, מעבר למעגל-האיבה הזה, להושיט יד למדינות שעומדות בפריפריה, כדי ליצור לנו איזה שהוא מעמד במדינות האלה.

לכל המדינות האלה היו איתנו אינטרסים משותפים. לא כל ה-אינטרסים ולא בכל עת, אבל היו אינטרסים משותפים.

לפי רעתי זה היה אז חשוב מאוד, כי אז זה נתן לנו את התחושה שאנחנו פורצים מצור. מאז שיש לנו שלום עם מצריים, ומאז שהעוינות הבסיסית בינינו ובין ירדן נעלמה, זה איבד ממשמעותו.

יש כהחלט סיבה טובה מאוד לקיים יחסים עם אתיוסיה. יש כהחלט סיבה טובה לקיים יחסים עם תורכיה. ואני חסיד גדול של יחסים עם איראן. אבל אני לא רואה את זה כמיקשה

רחל אבנרי, העולם הזה

תנחת באדיס-אבבה, וניסו בכל דרך להביא את ארענל, ולא קיבלו היתר. אני גא על זה שאני הכאתי את ארענל. בשיטות מאוד לא שיגרתייות.

● **אפשר לקרוא לזה שוחד?**

לא, לא, זה אפילו לא שוחד. אני לא איסטניס, כשצריך לשלם שוחד כדי להשיג משהו חיוני לנו, אז אני לא מתנגד לזה. אני פשוט יצרתי אצלם תחושה מסויימת. קודם כל הנחלתי להם את התחושה שלא יקרה להם שום דבר אם זה יקרה. הם חשבו שהשמיים יפלו עליהם, אם זה יקרה. ויצרתי איזו שהיא תחושה, תחושות של מחוייבות, כי עשיתי להם כל מיני דברים, שהוכיחו להם שכראי להם. אז זה לא כסף, אולי זה שווה-ערך לכסף, זה סיפור, זה אנקדוטה.

● **והיום באתיוסיה? כבר אין קר פה, זה מישטר אחר.**

אני מאמין שהעם האתיופאי, זה כאופן בסיסי עם אוהב לנו. הוא מאמין אמונה שלמה במיתולוגיה של שלמה המלך ומלכת-שבא, ואת רואה את זה בכל התרבות שלהם, בכל ההתייחסות שלהם, אנחנו רצויים שם. זה נורא חשוב, אנחנו לא רצויים בכל-יך הרבה מדינות, וזהו מדינה אחת שאתה רצוי בה.

שנית, התנגדתי, ואני ממשיך להתנגד לזה שישאל צריכה שיהיה לה דגל בכל מדינה אפריקאית. לפי רעתי זה בינודי-כסף, זה בידי בודי-משאבים. אנחנו מדינה קטנה מדי מכדי שנוכל להרשות לעצמנו את הלוכסוס הזה, בכל מדינה שגריר עם מזכיר ראשון ומזכיר שני, ומאבטחים וכל זה. סירוף.

אתה צריך כמה מוקדים באפריקה, שבהם אתה צריך להחזיק את הדגל ברמה, ומשם לפעול לפריפריות של המקומות האלה.

אדיס-אבבה זה אחד המקומות שצריך לעי שות בהם את זה. ולא הרבה מעבר לזה. תוך מזה, זה 40 מיליון היום, 40 מיליון אתיופים, ובתקופה שלי היו 25 מיליון.

● **זה כולל את המורדים.**

כן.

● **למה לנו להיות בלייך מעורבים במלחמה נגד המורדים? זה מזה שמטריד אותי.**

אני לא חושב שאנחנו צריכים להיות מעורבים, אם אתה שואל אותי.

● **ביום מן הימים, הרי אריתריאה תהיה עצמאית, אני מניח.**

„קוראים לי פסנתרן.“

מאתיוסיה עד איראן: כשיש עניין חשאי, צץ שמו של אורי לוברני. סקוב אמריקאי טען שהוא עשה זה עתה הסכם עם איראן: נכח תמורת נשק. הוא גם האיש של סודות. כאן הוא מגלה לנו כמה מהשקפותיו.

ואו היא אומרת לי: אני רוצה ממך שלושה דברים: (א) שתקיים באדיס-אבבה קשר עם כל תנר עות-ההתנגדות האפריקאיות המגיעות לשם בגלל „האירגון לאחורות אפריקה“ והוועדה הכלכלית של אפריקה. זה המרכז. אין בי אפריקה מרכז אחר, שבאים אליו כולם, ממומביק ומהקונגו האפריקאי של דרום אפריקה ועוד ועוד. הם כולם באים לשם. צריך להיפגש איתם, זה מקום-מיפגש. זה נורא חשוב.

אחת, כמו שראית את זה או. כי אז, באמת, היינו מוקפים, והיה חשוב מאוד לראות איך אנחנו מצליחים להושיט את היד אל מעבר למעגל-האיבה. ואז, כאמצעות איראן, ישכנו לעיראקים על הזנב, ישכנו מול מוצטפה ברואניי.

ועל התורכים אני בכלל לא מדבר. אבל היום אני חושב שהתורה הזו כבר אינה רלוונטית בכלל. אז כן, היום לא. בהיסטוריה יש תמיד דברים, שיש להם הזמן הנכון וההסבר הנכון, וזה חלף. ● **מה האינטרס המשותף שלנו עם אתיוסיה היום?**

חשוב לנו להיות באתיוסיה, מפני שאת יופיה ממשכה להיות המרכז של אפריקה. ● **של אפריקה המזרחית, או של אפריקה בכלל?** כשנסעתי להיות שגריר באתיוסיה, גולדה היתה אז ראש-הממשלה, ואני באתי אליה.

* מנהיג המרד הכורדי בעיראק.

יכול להיות, או שיהיה איזה סירור פדרי טיבי או משהו כזה. באתי לאוגנדה וכובד-המיסקל שלנו היה סיוע צבאי. אמרת: חברי, צריך לאזן את זה. אני חושב שהיום, כל העסק הזה של הסיוע הצבאי מאבד את החשיבות שלו. אנחנו צריכים לחפש שיטות אחרות איך לעזור להם. באתיוסיה זאת היא בעייה מיוחדת במינה, כי הם כמצוקה גדולה.

● **אתה נחשב כבעל האורייני-טציה השיעית במימסד הישראלי. איך זה קרה שבראשית מלחמת-הלבנון לא ידענו שהשיעים קיימים?** אני לא הייתי במילחמת-לבנון. כך שאני רואה את עצמי פטור מלהשיב. אבל האמת היא שזה לא קרה רק במילחמת-לבנון. הן כפרים השיעים, או המתוועלים — כך כינו לשעבר את השיעים בלבנון — קיימים בי גבול הצפון מאז ומעולם. כשנכנסתי לתפ-קדי — זה היה שנה אחרי שליג, אני בצורה

* מתוועלים: הוועים אחרי עלי, חתן הנביא מוסחר, שגיה לדעת השיעים ממשוכ.